

TOVERI

Lännen Suomalaisen Työväestön Äänenkannattaja

PERJANTAINA, HEINÄK. 16 P.—FRIDAY, JULY 16

1920.—KOLMASTOISTA VUOSIKERTA.—VOL. XIII

ILMOTUSHINNAT: Kulu- ja viikkipöytäilmoitukset \$3 kerta, \$5 kaksi kertaa tavallista kokoa ja suuremman ilmoituksen 70c palstatuomalta. Syntymä-, nimenmuutos- ja kiitosilmoitukset \$2 kerta, \$3.50 kaksi kertaa tavallista kokoa. Kuolemanilmoitukset \$3 kerta ilman väräy- ja kiitosilmoitusta, joskus väräy- ja kiitosilmoitusta \$1.20. Keskustelu- ja kiitosilmoitukset, korkeintaan 30 sanaa, \$1 kerta, kolme kertaa \$2. Naima- ja avioeroilmoitukset, korkeintaan 75 sanaa, tilin mukaan 70c tuuma. Ilmoitukset tekstin joukosta (paikallista uutisilmoitusta) \$1.20 senttiä tuuma, eli 15c rivi, ilmoitukset 70c tuuma; 3 kuuk. sopimuksella 60c; 6 kuuk. seurata mukana. Englanninkielisestä suomenaisten ilmoitukset vapaasti. Alin hinta yhdeksi ilmoitukseksi on 75c.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta .\$.550 Kuusi kuukautta \$3.00
Kolme kuukautta .\$.160 Yksi kuukausi .\$.60

Canadaan, Suomeen ja ulkomaille:
Yksi vuosikerta .\$.850 Kuusi kuukautta \$4.50

SUBSCRIPTION RATES in the United States:
One Year .\$.550 Six Months .\$.300
Three Months .\$.160 One Month .\$.60

No. 165

SAKSASTA VIEDÄÄN ASEITA LAHTAREILLE

Suomen monarkistit varustautuvat valtiokaappaus-ta varten

Helsingin "Sosialidemokraatti" kertoo: Kesäkuun 14 p:nä saapui Hangon edustalle ilman meripapereita ja konnossomentteja 2-mastoinen perjaluus "Mercur". Seuraavana aamuna laski laiva, joka on 170 rekisteritonin kantoinen, satamaan, ja sen päällikkö, kapteeni Ernst von Richthofen, ilmoitti Hangon meriviranomaisille lastin olevan messinkromua ja tulevan Saksasta. Samoin osoitettiin laivan miehistö saksalaisiksi.

Kapteenin ilmoitus herätti heti Hangon meriviranomaisen epäilyksiä, että lasti ei todellisuudessa ollut messinkromua, jota ei koskaan tuoda Saksasta tänne, vaan päinvastoin on viety Saksaan. (Joko on unohdettu porvarien kuparilastit?) Näitä epäilyksiä lisäsi vielä se, että laiva todellisuudessa saapui ilman minäkäänlaisia meripapereita ja konnossomentteja. Epäilykset "Mercurin" lastin nähden osoittautuivat pian oikeiksi. V. k. 16 p:nä saapui Helsingistä Hankoon tullihallituksen päällikkö Poppus ja tullihallituksen viskaali, tuomari Hedman.

Asiassa toimitettiin tutkimus Hangon tullin ja poliisiviranomaisten taholta, jolloin kävi ilmi, että perjaluus "Mercur" sisälsi noin 100 tonnia käsittelevän lastin sotatarpeita. Laivan lasti sinetöitiin viipymättä ja laiva asetettiin tarkastuksen alaiseksi. Tuomari Hedmanin johdolla pidetyssä tutkimuksessa on myöhemmin käynyt ilmi vielä seuraavaa: Laiva oli Stettinistä lähtessään ilmoittanut matkansa määräksi Köpigsbergin. Miehistöllä ei ole Suomeen viseerattuja passia, vaan ainoastaan Saksan hallituksen passit ilman viserausta. Matkalla Stettinistä laiva kääntyikin avomelle merelle ja saapui Hankoon edellämäntuna aikana.

Laivamiehistö on itse ilmoittanut olevansa laivan samoin kuin sen lastinkin omistaja. Kapteeni von R. on syntynyt vuonna 1893, ollut saksalaisen vedenalaisen veneen päällikkönä m. m. Vällmerillä. "Mercurin" lastia ei vielä ole lopullisesti tutkittu, mutta väitetään siltä olevan ainoastaan ampumatarpeita.

Hangon suojeluskunnan päällikkö, eversti von Cohler on kutsunut Helsingin selvittämään asiaa viranomaisille.

Suojeluskunnat puuhan takana.

"Helsingin Sanomat" lausuu tämän johdosta: "Tieto 'Mercurin' Hankoon saamisesta on omansa herättämään kuuluisia ja ikäviä huomioita. Koska hallituksemme täytyy olla tietoinen siitä Vershallin rauhansopimuksen kohdasta, jonka mukaan Saksasta ei saa viellä uusia sotatarpeita, on kysestä, onko hallitus valpaasti tehtynyt voitavansa estääkseen epäilyttäviä saksalaisia agenteja, maamme vahingoksi, käymistä tällaista kiellettyä salakauppaa suomalaisten seikkailijain kanssa, jotka näyttävät olevan joitakin suojeluskuntapilrejämmänsä lähellä. Asiaa ei saa jättää tarkkaa tutkimusta vaille ja huolta on pidettävä siitä, että Suomen kansainvälistä mainetta ei tällaisilla vaarallilla jutulla ainakaan enää vatsades pilata."

Tämän yhteydessä on syytä muistuttaa mieltä, että kenraali Mannerheimin juonitteluruneen yhteydessä Euroopan sanomalehdet myöskin tietävät kertoa Suomen suojeluskuntien Saksassa tekemistä ase- ja sotatarveostoina. Silloin suojeluskuntapilreihin tahalta tuo tieto väitettiin vääräksi. Nyt on asia kuitenkin osoittautunut todeksi. Suomen hallituksen ei tietenkään auta asiassa muu kuin pestä sitä parhaansa mukaan, sillä puhanjuuriin, suojeluskuntiin, sillä tietenkään ei ole halua eikä voimaa käsiin käydä, elleivät liittolaiset katso olevan syytä antaa apuaan siltä kohdista. Jos asiassa hapuaan siltä kohdista. Hän lähti Vladivostokiin, yritti tehdä vallankumouksen, mutta hänet vangittiin pian ja lähetettiin kotimaahansa. Hänen kappiansa kuskivat japanilaiset joukot.

BERGER ON NIMITETTY UDELLEEN

MILWAUKEE, 15 p. heinäk. — Milwaukeeen sosialistit nimittivät tänään Victor Bergerin kongressimies-ehdokkaaksi Wisconsinin 5:ssä vaalipiirissä, jossa hän on jo kahdesti tullut valituksi, mutta molemmilla kerroilla estetty käyttämästä edustusluokkiaan.

Puolalaiset käyvät sotaa kuin villit

Moskovan Ivestjassa julaistaan seuraava Mohilevissa kesäkuun 1 päivänä päivätty virallinen tiedonanto: Borissovin kaupungin vallottivat punaiset joukot 25 p. toukok. kello 12 päivällä. Toukok. 28 päivänä kello 3 aamulla alkoi vihollinen tykkivälillä Beressin oikealta rannalta hävittämään Borissovin kaupunkia. Kello 9 avasivat puolalaiset Borissovia vastaan rajuja rynnäköitä tykkivälillä, ampuen kemiallisilla ja tulen sytyttävillä panoksilla. Ammuttiin noin 600 6- ja 8-tuumasta luotia, mitkä sytyttivät palamaan muutamia rakennuksia siltä seurauksella, että tuulen avulla puoli kaupunkia oli pian liekin vallassa. Huolimatta vihollisen luotsateesta onnistui itseuhrautuille kommunisteille ja vallankumous-sotilaskomitealle pelastaa tulipalosta toinen puoli kaupunkia. Vihollinen yritti estää tulen sammutusta suuntaamalla tykkivälensä sammutusohjain osaa otavien vastaan. Kuolettia on päälle 500 rauhallista asukasta, miehiä, naisia ja lapsia. Päälle 100 pahasti haavoittunutta paloliikkeihin, muut ruumit ovat kootut ja haudatut 29 päivänä toukok. Samana päivänä sytytti vihollinen muun osan kaupunkia palamaan ja ylläpiti 29 ja 30 päivien kuluessa yhtä kiivasta tykkivälillä, täten hävittäen lopunkin osan kaupunkia. Borissovista on jäljellä vain saunat ja rauniot ja muutamia kokuja. Noin 10,000:een henkeen nou-seva asukasmäärä, etsien pelastusta palavista taloista, hajaantui pitkin metsää alustoina ja näikkäisinä, he kun eivät ehtineet ottaa mukanaan omaisuutta ja linavaatteita. Asukaiden tilanne on kauhea, uhrien luku, niiden joukossa naisia ja lapsia, on yhä kasvamassa. Armeijan vallankumous-sotilasneuvosto ryhtyi pikaisiin toimenpiteisiin avustukseen hätäkärsivä ruokavarolla, raholla ja parakeja rakentamalla. Meidän urhoillisten joukkojemme Borissovin vallotuksen vastasi ilkeämielinen ja kostonhaluinen vihollinen kokonaisen kaupungin hävittämällä ja teurastamalla satoja ja tuhansia rauhallista väestöä, naisia ja lapsia. Vallankumous-sotilas-neuvosto pyytää saattamaan Puolan työläisten tietoon nämä Puolan hallituksen uudet järjettömät sydämettömät, jotka ovat turmioon saattaneet kymmeniä tuhansia, keräänsä syyttömiä naisia ja lapsia sekä panemaan koko sivistyneen maailman edessä vastalauseen sen johdosta, että Puolan hallitus täten on rikkinut sivistyksen ja ihmisyyden perustapojia vastaan.

SYYTÖKSET BOLSHEVIKIN "IMPERIALISMISTA"

Moskovan Ivestjin johtavassa kirjotuksessa kumotaan länsieurooppalaisen sanomalehdistön väitteet, että bolshevikit olisivat imperialisteja. Porvarilliset vihollisemme — huomauttaa lehti — yrittävät leimata meitä imperialistit-nimityksellä jo vuonna 1918, jolloin tšekkoslovakia ja perustuslakia säätävän kansalliskokouksen puoltajat aikovat tyhjäksi tehdä Neuvosto-Venäjän. Aina siltä ajasta pitäen kleritelee Länsi-Euroopassa kasku bolshevism-imperialismista. Vastustajamme kuvittelevat nähtävästi, että me sallisimme ristää itseltämme vallankumouksen saavutukset. He ovat erehtyneet. Me emme voi noudattaa Tolstoin oppia allistumisesta väkivallan ja paheen edessä. Joka kerta kun valmistaudutaan käymään meidän kimppeemme, levitetään lisääntyvällä tarmolla huhuja siitä, että me yritteimme vallottamaan kaiken.

Vai ajattelisivatko monarkistimme vallankaappausa Saksan ennustettua monarkistimme vallankaappauksen kanssa käsi kädessä! Muuten ei juuri asia voi selittyä, jos ei hallitus kerta kaikkiaan tee loppua suojeluskuntalaisten salahankkeista.

Punaiset uhkaavat Teherania.

LONTOO, heinäk. 15 p. — Kas pian meren eteläisellä rannalla maahan laasketut bolshevistiset joukot ovat, vereksen lisäksi, saaneet sinne saavuttua, aikaneet marsalla kohti etelää ja ne uhkaavat Teherania. Persian hallitus on pyytänyt Englannilta aseita ja ammuksia, kerrotaan Reuterin toimistolta Teheranilta tulevissa tiedonannossa.

Venäjää hyväksynyt ehdot?

SPA, heinäk. 15 p. — Luotettavalla taholla saatit täällä tänään tietää, että Venäjän neuvostohallitus on hyväksynyt ehdot, joilla entente kehotti sitä tekemään aselevon Puolan kanssa. Virallista seloitusta Venäjän hallituksen vastukseen yksityskohdista ei ole kuitenkaan annettu.

MAANJÄRISTYSTÄ LOS ANGELESISSA

LOS ANGELES, 16 p. heinäk. — Kello 10:11 tänään heiluttivat rakennukset Los Angelesissa tuntuvasti kovasta maanälästä syyästä. Ihmiset juoksivat pelästyneinä kaduille.

KAUPUNGIN SAIRAALA VARASTETTU.

CONNELLSVILLE, Pa., 15 p. heinäk. — Isonrokon puhkeaminen paikkakunnalla on paljastanut, että puoli mailia kaupungin ulkopuolella ollut kunnallsairaala on varastettu. Kun sairaala ajettiin viedä kunnallsairaalaan, ei rakennusta löydyntykään.

Punaiset uhkaavat Teherania.

LOS ANGELES, 16 p. heinäk. — Kello 10:11 tänään heiluttivat rakennukset Los Angelesissa tuntuvasti kovasta maanälästä syyästä. Ihmiset juoksivat pelästyneinä kaduille.

PUOLALAISET TUHONNEET BOBRUISKIN

Bolshevikien pitäisi hyväksyneen ententen esittämät aselevon ehdot

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 16, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.) (Sähkösanomatieto)

LONTOO, heinäk. 16 p. — Spa'ta tiedotetaan, että Venäjän neuvostohallitus on hyväksynyt Englannin esityksen, koskien rauhan solmimista Puolan kanssa, mutta on ehtinnyt rauhankonferenssin kutsuttavaksi koolle Brest-Litovkaiin, eikä Lontooseen.

"Times" kertoo luotettavalta taholta saaneensa tietää, että anti-bolshevistien joukkojen johtaja, kenraali Wrangel, on kiertänyt poistumasta Krimin niemeltä, koska hänen mielestään kansa siellä tuntee nyt itsensä "onneiliseksi" ja koska hän ei katso itsellään olevan oikeutta jättää sitä "armottomien" punaisten sotilaiden armoille.

LONTOO, heinäk. 15 p. — Moskova tulleessa virallisessa radiosa-nomassa tiedotetaan, että puolalaiset joukot tuhosivat kokonaan Bobruiskin kaupungin, ennenkuin jättivät sen heitä ahdistaville bolshevikille. Punaisten kerrotaan edelleen etenevän.

Kovnosta tiedotetaan, että puolalaiset evakuoivat Liettuaa. Pelätään syntyvän rettelöitä kun puolalaiset evakuoivat Vilnan. Helttuolaiset kun tulevat sen heit miehittämään.

Varsova tulleet viralliset tiedot kertovat, että puolalaiset ovat perääntyneet Vilnasta luoteeseen olevan Visjeja-joen varrelle bolshevikien tehdessä voimakkaita hyökkäyksiä heitä vastaan. Kiivaan taistelun jälestä bolshevikit ovat vallanneet Smorganin ja Listopadown. Puolalaiset evakuoivat Dabnon, puolustettuaan sitä urhoikaasti. Slutskin itäpuolella puolalaiset yhä perääntyvät.

Lisää punaisia kuletetaan rintamalle

VARSOVA, heinäk. 15 p. — Kosciusko-eskaaderissa palvelevat ilmailijat käyttävät Gotha-mallisia pommituslentokoneita taistellessaan eteläisellä rintamalla kenraali Budenyn johtama ratsuväkijoukkoja vastaan. Nuo Gothat, joita äskettäin saapui, ovat suurimpia lentokoneita mitä milään rintamalla käytetään ja ne ovat osottautuneet erikoisemman tehokkaiden taistelussa ratsuväkeä vastaan. Ensimmäisenä päivänä kun ne olivat käytännössä, yksi Gotha saattoi käyttökunnottomaksi kaksi bolshevikien panssaritua junaan.

Punaiset uhkaavat Teherania.

LONTOO, heinäk. 15 p. — Kas pian meren eteläisellä rannalla maahan laasketut bolshevistiset joukot ovat, vereksen lisäksi, saaneet sinne saavuttua, aikaneet marsalla kohti etelää ja ne uhkaavat Teherania. Persian hallitus on pyytänyt Englannilta aseita ja ammuksia, kerrotaan Reuterin toimistolta Teheranilta tulevissa tiedonannossa.

Venäjää hyväksynyt ehdot?

SPA, heinäk. 15 p. — Luotettavalla taholla saatit täällä tänään tietää, että Venäjän neuvostohallitus on hyväksynyt ehdot, joilla entente kehotti sitä tekemään aselevon Puolan kanssa. Virallista seloitusta Venäjän hallituksen vastukseen yksityskohdista ei ole kuitenkaan annettu.

MAANJÄRISTYSTÄ LOS ANGELESISSA

LOS ANGELES, 16 p. heinäk. — Kello 10:11 tänään heiluttivat rakennukset Los Angelesissa tuntuvasti kovasta maanälästä syyästä. Ihmiset juoksivat pelästyneinä kaduille.

LÄIMÄYTTI \$1000 SAKON LAKKOLAISILLE

Rautatieläiset tekivät "huutavan rikoksen" kun menivät lomalle, selitti tuomari

LOS ANGELES, Cal., 15 p. heinäk. — Yhdysvaltain piriioikeuden tuomari Bledsoe sakotti tänään viittä "lainsuojattomaan" lakkoon osallista rautatieläistä \$1,000 kutakin Leverin lain rikkomisesta.

Perustellessaan päätöstä tuomari selitti, että miesten tyytymättömyys oli oikeutettua. "Mutta heidän rikoksensa, ja oikein huutava rikoksensa," selitti tuomari, "oli se, että he ryhtyivät epäoikeutetulla keinolla korjaamaan kärsimäänsä vääryyttä." Nämä miehet, jotka saivat kukin \$1,000 sakon, olivat niiden joukossa, jotka ensimmäisinä lähtivät Los Angelesissa lomalle viime keväällä, kun yleinen valhemiesten "luvan" lakko alkoi Chicagossa.

PROFESSORI GREDESKUL, ENT. KADETTI, NEUVOSTOHALLITUKSEN PUOLTAJA.

Pietarin lehdet kertovat, että siellä äskettäin piti rautatieläisneuvoston kokouksessa professori Gredeskul, ent. kadetti, varsin huomattavan puheen työn mobilisoimisesta ja kehotti kaikkia työtovereita omistamaan kaikki voimansa neuvostovaltion taloudelliseen elämään uudelleen kohotukseksi. "Taloudellinen rautatieläisneuvosto" nimisessä aikauslehdessä myöntää samainen professori, että neuvostovaltio on ryhtynyt toteuttamaan aatetta työn vapauttamiseksi taloudellisesta ja siveellisestä sorrosta.

Tsekkiläisten sotavankien historia

(Federated Pressille kirjoittanut Laurence Todd)

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 16, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

WASHINGTON, heinäk. 10 p. — Armeijan varastoleirillä lähellä Norfolkia on sijotettuna 3,500 tsekkoslovakialaista veteraania, jotka saapuvat Norfolkkiin kesäkuun 13 päivänä kulkutuslaivalla "Mt. Vernon", eli täydelleen neljä kuukautta sen jälkeen, kun olivat jättäneet Vladivostokin, purjehtineen kotinsa, josta ovat olleet poissa kohta kuusi vuotta.

Heldän mukana "Mt. Vernonin" kannella oli seitsemän sataa saksalaisia sotavankia Siperiasta. Laiva pidätettiin Norfolkissa tokalle korjauksia varten. Mutta kun tsekkiläiset — Hittolaisemme ja "toivon Venäjän sankarilliset puolustajat bolshevismin vaaralta" — marsoitettiin parakeihin, siirrettiin saksalaiset hetimiten toiselle laivalle ja lähetettiin nopeasti kotiin isänmaahansa.

Kesäkuun 13 päivästä kesäkuun 26 päivään tsekkiläisiä pidettiin leirillä itseassassa vankelina. Sitten heille ilmoitettiin, että heille yksiköinä annettaisiin erikoinen vierailulupa Norfolkkiin kaupungin rajojen sisällä kello 7:stä aamulla kello 9:ään illalla. Tähän rajoittuu heidän vapautensa nyt.

Tieto tsekkiläisten tulosta ja kotalta saapui erään henkilön korviiin, joka kukaan oli myötä-tunnolla seurannut tsekkiläisten vapautustelua Itävallan tyrannitua vastaan. Hän lähti pidätysleirille ottamaan selvää miehiltä ja upseerilta, mikä oli aiheena heidän puotumisensa palaavien sankarien asemasta vaarallisten ulkomaalaisten asemaan.

Hän sai tietää syyn. Miehet kertoivat hänelle, että kun he saapivat rantaan San Franciscoa kiellettiin heitä menemästä maahan, koska — kuten heille selitettiin — heidän suvetoille myötätuntoiset mielipiteensä tekivät heidät "yleiselle vaaralliseksi".

Heldän seuraava psydyyspaikkansa oli Panaman kanava-alueella, ja täällä paikalliset viranomaiset levittivät raportin, että jos miehet laske-taan maahan niin täyty näisten oleskella ukkosalla ainoastaan saattajien seurassa, koska miehet "o-maksuivat tavallisen bolshevikien katsantokannan nauttien näiden." Kun Colonin kaupungin johtavat

UHMAAVAT ENTENTEÄ

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 16, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

BERLIINI, heinäk. 15 p. — Ruhrin alueen hiilikaivoksissa työskentelevät saksalaiset työläiset ovat lähteneet Spa'han ultimaattumin, jossa ilmoittavat kieltäytyvänsä nou-dattamasta hiiliosopimuksen määrä-tyksestä, jos Saksan Hallitus sen allekirjottaa, mikäli tänne Essenistä tänään tulleet tiedot kertovat. Kal-vostoyöläisten johtajien kerrotaan sa-noneen, että työläiset tulevat teko-mään vastarintaa ententen joukolle, jos entente päättää miehittää Ruhrin alueen.

Seattlessa pidätetyt venäl. karkotetaan

Union Record kertoo, että Seattlen siirtolaisasemalla pidätetyt 37 venäläistä ovat erälle ystävilleen, jotka olisivat tarjoutuneet hankki-maan heille "oikeutta" oikeuslaitosten kautta, kieltäytyneet tarjouksesta, selittämillä, että jos ei työvi-rasto voi heitä vapauttaa, niin eivät he voi toivoa vapautuvansa oikeuslaitosten kautta välityksellä, ja sitäpaitsi on heidät laittomasti vangittu.

Miehet karkotetaan Ellis-saarelle ehkä t.k. 18 päivänä ja sieltä mahdollisesti Venäjälle.

Metallityöläisten viime kokouksessa kerrottiin venäläisten vankien huonosta taloudellisesta asemasta ja myös tuotin esille, että paikalliset venäläiset siirtolaiset ovat liian vähissä varoissa voidakseen auttaa maamiehensä. Selitettiin, että miehet tarvitsevat vähintään \$700 vaa-teen ostoon. Metallityöläisten liitto päätti avustaa venäläisiä tovereita ja valitsi kolmi-henkisen komitean keräämään varoja.

ENGLANNIN TYÖLÄISET JA SUORA TOIMINTA

Engl. ammattijärjestöjen kongressi hyväksynyt suoran toiminnan

LONTOO, heinäk. 15 p. — Englannin ammattijärjestöjen kongressissa hyväksyttiin eilen 2,760,000 äänellä 1,636,000 vastaan ehdotus suoran toiminnan käyttämisestä poliittisissa tarkoituksissa. Yhtä suurella enemmistöllä kongressissa hyväksyttiin kalvostoyöläisten ehdottama ponsi, jossa vaaditaan poistetavaksi englantilainen mielisjär-melja Irlannista ja lopetettavaksi sotatarpeiden valmistaminen Irlannissa käyttöä varten.

Samalla päätettiin toimittaa jär-jestyneiden työläisten keskuudessa yleisäänestys kysymyksestä: juliste-taan ko kaikki siinä tapauksessa, jos hallitus kieltäytyy hyväksymästä niitä vaatimuksia.

Venäjään nähden kongressissa yksimielisesti hyväksyttiin Tom Shawn tekemä ja Margaret Bondfieldin kannattama ponsi, jossa protesteerataan Englannin äskettäin Venäjälle lähettämää noottia vastaan ja tuomitetaan kaikki yritykset antaa avustusta Puolalle. (Shaw ja Bondfield olivat jäseninä Englannin työläisten lähetetyssä, joka tuonnot-tiin vieraili Venäjällä.) Ponnassa edelleen vaaditaan hallitusta pitämään kiinni niistä ehdoista, jotka on allistettu Venäjän hallitukselle, ja jotka se on hyväksynyt perus-taksi pysyville rauhalles.

Sensustoinniston tiedonannon mukaan on Superiorin, Wis., asukas-luku 39,624 henkeä, vähennys 10 vuoden aikana ollen 1.9 prosenttia.

Tsekkiläisten sotavankien historia

Sitten Hittolaisien diplomaatti ja sotilasupseerit keksivät jutun, että bolshevikit olivat järjestäneet aseellisen joukon saksalaisista sotavangeista, joiden tarkoituksena oli hävittää tsekkiläiset ja että nämä joukot olivat sijoitettuna Volgan rintamalla. Tsekkiläiset ylittömänä uskoivat tähän juttuun ja palasivat Volgan seudulle, jossa he ensi taistelun jälkeen huomavasti, että heidät oli johdettu venäläisiä veljiään vastaan. Raivostuneina he palasivat takaisin ja lähtivät matkalle Vladivostokia kohden.

Koska heidän upseerinsa olivat heidät pettäneet, valitsivat he tsekkiläisten edustajien neuvoston johtamaan heidän paluumatkansa. Hittolaisien sotilaat piirittivät tämän neuvoston jäsenet, vangitsivat heidät ja kuljettivat vankelina erä-eseen saareen lähellä Vladivostokia. Sitten Hittolaisien upseerit lähettivät miehille väärennetty lausun-ton, jonka nämä vangitut edustajat muka olivat laantneet, jossa julis-tuksessa heitä kehoitettiin luotta-maan Hittolaisiin ja jatkamaan so-taa olematonta saksalaista armeijaa vastaan Siperiassa. Uudestaan sotilaat oia petetty, mutta kun saivat tietää, että heidän edustajansa oli vangittu, kieltäytyivät he enää taistelemasta. Yksinpä heidän komen-tajansa kenraali Gaida, joka kyllä halusi taistella sovietteja vastaan, kieltäytyi tukemasta Koltschakia, joten hänet erotettiin diktaattorin määräyksestä. Hän lähti Vladivostokiin, yritti tehdä vallankumouksen, mutta hänet vangittiin pian ja lähetettiin kotimaahansa. Hänen kappiansa kuskivat japanilaiset joukot.

Toinen nousu tammikuun 31 päivänä tänä vuonna menestyi, ja melken yksinomaan amerikalaisen kenraalin Graves'in ansiosta, kun hän asettui vastustamaan japanilaisia, jotka aikovat perin pohjin hävittää tsekkiläiset ja venäläiset. Koltschakin kannattajat pakenivat Japaniin, jossa he olivat kunnes viimeisetkin tähteet amerikalaisia joukkoja olivat poistuneet huhtik. 3 päivänä. Sit-ten he palasivat nauttimaan kau-pungin valtauksen seurauksia Japa-nin joukkojen toimesta.

Ennen lähtöään tsekkiläiset sotilaat antoivat virallisen protestin japanilaisten hirmutoista Venäjän sovietteja ja Kaukasien Idän sems-tvo-hallitusta vastaan.